

CAP 27 ja kevään tukihaku 2023 Pohjois-Savossa

Kohderyhmä: maatalousyrittäjät

Tavoite: EU:n uusi ohjelmakausi CAP27 käynnistyi vuoden 2023 alussa. Mitä muutoksia uusi ohjelmakausi tuo tullessaan viljelijätukiin?

Käymme läpi mm. investointi-, aloitus-, kokeilu-, Leader ja yritystuet, tukiehdot viljelysuunnittelussa päätuotanto-suunnittain, ehdollisuuden, ympäristökorvauksen, ympäristösopimukset, luomusopimukset ja luomun tuotantoehdot sekä tukien hakeminen ja noudattamisen sekä valvonnan muuttumisen.

Peltotukitilaisuudet järjestää yhdessä Pohjois-Savon Ely, Luoteis-, Sydän-, Rantasalmen ja Ylä-Savon maaseutupalvelut sekä MTK-Pohjois-Savo sekä rakenne ja hanketuissa lisäksi Leader kehittämissyhdistyksen Kalakukko, Mansikka ja Ylä-Savon Veturi. Heiltä saa myös lisätietoa. Tilaisuudet ovat maksuttomia ja avoimia kaikille. Tallennetaan. Lisätietoa: www.innostutiedosta.fi

Webinaarit tallennetaan. P= paikan päällä W= Webinaari

CAP 27-koulutukset

[Ilmoittaudu](#)

24.2. klo 10–13	Ympäristösopimukset (W)
1.3. klo 10–12	Maatilan investointituet, aloitustuet, neuvo-korvaus ja maatalouden kokeilutuki(W)
16.3. klo 17–21	Kasvinviljelytilojen viljelysuunnittelussa huomioon otettavat tukiehdot (W)
22.3. klo 10–14	Puutarha- ja avomaan kasvitilojen viljelysuunnittelussa huomioon otettavat tukiehdot (W)
24.3. klo. 10–14	Kotieläintilojen viljelysuunnittelussa huomioon otettavat tukiehdot (W)
29.3. klo. 10-13	Ehdollisuus – Hyvät maatalouskäytännöt käytännössä (W)
30.3. klo 10-14	Ympäristösitoumus ja -korvaus sekä ekojärjestelmä (W)
4.4. klo 10–14	Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus ja luomun tuotantoehdot sekä vaikutukset tilan toimintaan (W)
5.4. klo 10–15	Peltotukien hakeminen (W)
19.4. klo 10-13	Maatilan hyödynnettävissä olevat yritys- ja hanketuet (W)
huhtikuu-toukokuu	Kuntakohtaiset (tai kuntaparikohtaiset) paikanpäällä pidettävät tukitilaisuudet alueittain: Rantasalmen, Luoteis-, Sydän- ja Ylä-Savon maaseutupalvelut. Päivät ilmoitetaan myöhemmin (P)
6.6. klo 18-20	Peltotukien muutosmahdollisuudet ja valvonta (W)

Ympäristösopimukset

Tavoite: Mahdollisuudet ympäristösopimuksen tekemiseen tilatasolla uusilla ja ennen sopimuksessa mukana olleille. Vaatimukset ja velvoitteet. Tukitasot ja tuen hakeminen. Kuvia ja esimerkkejä. Mikä muuttuu hakijan näkökulmasta. Uudelle ohjelmakaudelle jatkuvat vanhat sopimukset.

Aika: 24.2.23 klo 10–13 [Ilmoittaudu](#)

Paikka: Webinaari; teams

Kouluttajat: Hillevi Teittinen Etelä-Savon Ely-Keskus, ProAgria Itä-Suomi Kukka Koskinen

Ohjelma: Ajankohtaista ympäristösopimuksista ja niiden mukauttaminen, Ely-Keskus

Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskeva ympäristösopimus ja maastokatselmus, Ely-keskus

Maatalouden neuvontakorvaus (Neuvo), Ely-Keskus

Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskeva ympäristösopimuksen suunnitelman tekeminen ja kirjanpito, ProAgria Itä-Suomi

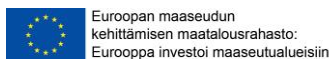
Kosteikkojen hoitoa koskeva ympäristösopimus, ei tuotannollinen investointi, Ely-Keskus

Alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa koskeva ympäristösopimus, Ely-Keskus

Keskustelua ja kysymyksiä pitkin esityksiä, mistä saan lisätietoa.

Ympäristösopimuksien kohdat:

- 1) *Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskeva ympäristösopimus*
- 2) *Kosteikkojen hoitoa koskeva ympäristösopimus*
- 3) *Alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa koskeva ympäristösopimus*
- 4) *Alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskeva ympäristösopimus.*

Maatilan investointituet, aloitustuet ja neuvo -korvaus

Tavoite: Avata mitä rakennetuet mahdollistavat alkaneella kaudella. Nuorten viljelijöiden tuet ja investointituet. Neuvo-korvaus. Leaderin tuet maatalouteen. Miten toimitaan edellisen ohjelmakaudella rahoitusta saaneiden hankkeiden kanssa. Mikä muuttui edelliseen kauteen? Liiketoimintasuunnitelman sisältö ja merkitys.

Aika: 1.3.2023 klo 10–12 [Ilmoittaudu](#)

Paikka: Webinaari; teams

Kouluttajat: Laura Föhr ja Juha Ikäheimo, ProAgria Itä-Suomi Joakim Pitkälä / Petri Lappi

Ohjelma: Aiemman ohjelmakauden tukipäätökset, maksatuksen ja mahdollisen jatkoajan hakeminen. Ely-Keskus

Rakennetuet. Maatilan investointituki. Nuoren viljelijän aloitustuki, Ely-Keskus

Maatilakytöntäisen yritystoiminnan aloittaminen (yritystuki), Ely-Keskus

Maatalouden kokeilutuki Leader, Ely-Keskus

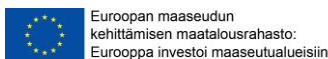
Maatalouden neuvontakorvaus (Neuvo), Ely-Keskus

Rakentamisen ja aloitustukien liiketoimintasuunnitelmat, ProAgria Itä-Suomi

Keskustelua ja kysymyksiä, mistä saan lisätietoa.

Maatalouden investointituet. Nuoren viljelijän aloitustuet. Maatilakytöntäisen yritystoiminnan aloittaminen. Maatalouden kokeilutuki.

Neuvontaa voi saada eri aihepiireistä: Maatilojen muutoskestävyys, kilpailukyvyyn parantaminen, arvoketju, ilmastonmuutoksen hillitseminen ja ilmastomuutokseen sopeutuminen sekä kestävä energia, kestävä kehitys ja luonnonvarat, luonnon monimuotoisuus, nuoret viljelijät ja uudet yrittäjät, työllisyys ja kasvu sekä ruokaturva ja eläinten hyvinvointi

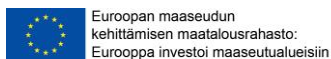
Viljelysuunnittelussa huomioon otettavat tukiehdot eri tuotantosuunnissa

- Aika:** 16.3.23 klo 17–21 Kasvinviljelytilat
22.3.23 klo 10–14 Puutarhatilat ja avomaan kasvitilat
24.3.23 klo. 10–14 Kotieläintilat
- Tavoite:** Mitä pitää ottaa huomioon ja tukiehtojen soveltaminen käytäntöön. Tukijärjestelmän hyödyntäminen osana viljelykiertoa. Paljonko tukia saa milläkin strategialla laskettuna Tukipuntarilla. Maatalouden neuvontakorvaus.
- Paikka:** Webinaari; teams, [Ilmoittaudu](#)
- Kouluttajat:** ProAgria Itä-Suomi Minna Lyyra-Vornanen, Heikki Inkeroinen, mukana MTK-Pohjois-Savo, Jari Kauhanen
- Ohjelma:** Tuet ja tukiehdot sekä ohjelmakokonaisuuden hyödyntäminen viljelysuunnitelmaa laadittaessa ja suunnittelussa taustalla oleva lainsäädännön huomiointi; Fosforiasetus, kasvinsuojelu yms, ProAgria Itä-Suomi
- Tukipuntari; Tuet ja niiden vaikutus eri tuotantostrategioilla eri tuotantosuunnissa, ProAgria Itä-Suomi
- Maatalouden neuvontakorvauksen hyödyntäminen, ProAgria Itä-Suomi
- Keskustelua ja kysymyksiä, mistä saan lisätietoa.

Viljelysuunnitelma toimii viljelyn ohjenuorana, on toiminut jo ennen EU:ta. Siinä otetaan huomioon niin karjan tai sopimusten vaatima tuotteiden tarve. Viljelysuunnitelmalla ja sen vaatimalla kirjanpidolla todennetaan myös tukiehtojen täyttyminen. Viljelysuunnitelma tulee olla valmiina ennen kasvukauden alkamista. Vaikka viljelysuunnitelman tekisi asiantuntija, viljelijän vastuulla on toteuttaa toimenpiteet kasvukaudella tukiehtojen mukaisesti.

Viljelysuunnitelmasta tulee myös viljelytarvikkeiden ostoslistat, ne on syytä tarkentaa tukiehtojen tarkennuttua.

Tukipuntarilla voi tarkastella tukien määrää ja verrata edellisvuoteen.

Ehdollisuus – Hyvät maatalouskäytännöt käytännössä

Aika: 29.3.23 klo 10–13

Tavoite: Ehdollisuus - hyvät maatalouskäytännöt eli CAEGit ja sen takana olevan lainsäädännön tarkastelu ehdollisuuden oppaan kautta. Lannoitelaki.

Paikka: Webinaari; teams, [Ilmoittaudu](#)

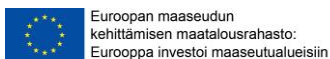
Kouluttajat: Luoteis-Savon maaseutupalvelut, Nella Pietilä, Panu Zitting, Niina Lohva

Ohjelma: Mitä kahdeksan pakollista GAEGia tarkoittaa käytännössä tilatasolla? Mitä muuttuu ja mitä pitää tehdä toisin? Saako peltoa raivata tai kaivaa ojia? Mitä viljelykierto tarkoittaa? Muuttuvatko vesistörajoitteet? Mitä minun pitäisi tietää taustalla olevasta lainsäädännöstä.

Keskustelua ja kysymyksiä, mistä saan lisätietoa.

Ehdollisuuden GAEC kohdat:

- *pysyvän nurmen säilyttäminen,*
- *kosteikkojen ja turvemaiden suojelu (alkaen vuodesta 2025),*
- *peltokasvien sängön polttoa koskeva kieltö,*
- *suojavyöhykkeet vesistöjen varsille,*
- *vesistöjen varsilla, joilla kaltevuus yli 15 %,*
- *vähimmäiskasvipeite herkimmillä jaksoilla,*
- *viljelykierto,*
- *luonnon monimuotoisuus ja maisemat.*

Ympäristösitoumus ja -korvaus sekä ekojärjestelmä

Tavoite: Käydä läpi ympäristösitoumuksen ehdot ja valintamahdollisuudet sekä ekojärjestelmä.

Aika: 30.3.23 klo 10-14, [Ilmoittaudu](#)

Paikka: Webinaari, teams

Kouluttajat: Ylä-Savon maaseutupalvelut, Heta Ollikainen, Riikka Lappalainen

Ohjelma: Miten ympäristösitoumus ja -korvaus muuttuu ja mitä vaihtoehtoja se antaa viljelijälle. Ekojärjestelmä käytännössä.

Keskustelua ja kysymyksiä, mistä saan lisätietoa.

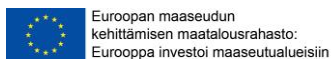
Ympäristösitoumuksen kohdat:

Tilakohtainen toimenpide (Pakollinen): lohkomuistiinpanot, maanäytteet, maatilan ilmasto ja ympäristösuunnitelma

Valinnaiset tilakohtaiset toimenpiteet (Pakollinen, joista valittava kaksi, voi vaihdella vuosittain), joita ovat ilmasto- ja ympäristökoulutus; monimuotoisuuskaistat), maaperän seurantatieto; orgaaniset ravinteet: lannankäsittely, lannanluovutus, biokaasunurmi; pölyttäjäien ravintokasvit ja täsmäviljelyteknologian käyttö ja kasvintuhoojien ja –tautien seuranta- ja tunnistussovellusten hyödyntäminen.

Ympäristökorvauksen lohko-kohtaiset toimenpiteet (Vapaaehtoinen), joita ovat maanparannus- ja saneerauskasvit; kerääjäkasvit; kiertotalouden edistäminen; suojavyöhykkeet; turvepeltojen monivuotiset nurmet; valumavesien käsittely (säättösalaojitus, altakastelu tai kuivatusvesien kierrätys) ja vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät puutarhakasveilla sekä lintupellot.

Ekojärjestelmän kohdat: Talviaikainen kasvipeitteisyys, luonnonhoitonurmet, viherlannoitusnurmet ja monimuotoisuuskasvi.

Luonnonmukaisentuotannon sitoumus ja luomun tuotantoehdot sekä vaikutukset tilan toimintaan

Tavoite: Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus ja luomun tuotantoehdot ja vaikutukset tilan toimintaan. Mikä on muuttunut aiemmasta? Miten vaikuttaa kevään 2023 tukihakuun?

Aika: 4.4.23 klo 10-14 [Ilmoittaudu](#)

Paikka: Webinaari; teams

Kouluttajat: Pirkko Tuominen ProAgria Itä-Suomi ja Saara Markkanen ja Anni Markkanen, Pohjois-Savon Ely

Ohjelma: Luomusitoumus/luomutuki, Pohjois-Savon Ely-Keskus, Saara Markkanen
Luomuvalvonta ja muutokset viranomaisnäkökulmasta, tarvittavat luvat ja muutokset lupien hakemisessa Pohjois-Savon Ely-Keskus, Anni Markkanen

Mikä luomusitoumuksissa ja -tuotantoehdoissa puhututtaa ja mitä ne tarkoittavat käytännössä (mm. myyntikasvit, rehuntuotantosopimukset, lisäysaineistot, luomusuunnitelmat) ProAgria Itä-Suomi, Pirkko Tuominen

Muutokset muissa tuissa luomutilan näkökulmasta (mm. Pysyvät nurmet, ekojärjestelmä), ProAgria Itä-Suomi, Pirkko Tuominen

Keskustelua ja kysymyksiä, mistä saan lisätietoa.

Luonnonmukaisen tuotannon valvontaan hakeudutaan erikseen.

Luomutuet haetaan päätukihauun yhteydessä. Uudet kotieläin- ja kasvituotannontuen ehdot ovat päivittyneet ruokavirastosivuille.

Peltotukien hakeminen

Tavoite: Koulutuksessa käydään läpi kevään 2023 peltotukihaku ja haettavista olevista tuet. Opastaa viljelijöitä hakemaan tuet täysimääräisesti ja oikein. Peltotukihaun tekninen toteutus, tulleet muutokset/tarkennukset, mitä ne tarkoittavat käytännössä ja miten ne otetaan huomioon kesän viljelytoissa. Muutosmahdollisuudet päätukihaun loppumisen jälkeen. Valvonta ja monitorointi käytännössä ja mitä se vaatii yrittäjältä.

Aika: 5.4.23 klo. 10–15 [Ilmoittaudu](#)

Paikka: Webinaari, teams

Kouluttajat: Kuntien YT-alueet, kouluttajat vahvistetaan myöhemmin

Ohjelma:

Uuden kauden tukijärjestelmä kokonaisuuden hahmottaminen ja mitä pitäisi unohtaa vanhasta

Ajankohtaista (peltolohkojen yhdistämiset, pienet korvauskelvottomat alat yms.)

Kuka on aktiiviviljelijä ja kuinka se todennetaan

Ehdollisuus – kaikkien toteutettava

Haettavat peltotuet vuonna 2023

Peltotukihaku Vipu-palvelussa 2023

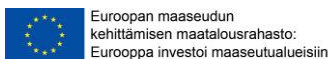
Vipu-mobiili ja selvityspyynnöt

Peltotukihakemuksen muuttaminen haun jälkeen

Keskustelua ja kysymyksiä, mistä saan lisätietoa.

Peltotukiin tulevat uudistukset muuttavat sekä viljelijöiden että hallinnon tekemistä enemmän kuin milloinkaan aiemmin Euroopan unioniin kuulumisemme aikana.

Useat peltotuet säilyvät lähes ennallaan, mutta moni ehto tai toimenpide myös uudistuu. Ehtojen noudattamisen määräaika vaihtelee aina kasvukaudella toteutettavasta toimenpiteestä niihin toimenpiteisiin, joiden maksuperusteet täyttyvät vasta kalenterivuoden (1.1.–31.12.) tai tästä poikkeavan sitoumusvuoden (1.5.–30.4.) päätteeksi. Nämä määräajat vaikuttavat myös viljelijätukien maksuaikatauluun.

Maatilan hyödynnettävissä olevat yritys- ja hanketuet (W)

Tavoite: Maatilakytkeäisen yritystoiminnan rahoitusmahdollisuudet. Mikä muuttuu aikaisempaan? Miten maatilat voivat hyödyntää kehittämishankkeita? Maatilat mukaan älykäs -kylä / maaseutu-hankkeisiin. Viljelijäryhmähankkeet ja maatalousalan kokeilu.

Tavoitteena on aukaista millaista rahoitusta maataloilla ja maatilakytkeäisillä yrityksillä on mahdollista saada. Miten maatilat voivat hyödyntää hankkeita ja mitä eroa niissä on maatilojen näkökulmasta.

Aika: ke 19.4.23 klo 10-13 [Ilmoittaudu](#)

Paikka: Webinaari, teams

Kouluttajat: Pohjois-Savon Ely-Keskus, Leader kehittämissyhdystykset Mansikka, Kalakukko ja Ylä-Savon Veturi

Ohjelma: *Ohjelma täydentyy*

Maatiloja koskevia yritystukimahdollisuuksia, Pekka Stjerna, yritystukija

Hanketuet, joissa maatilat voivat olla kohderyhminä tai osallistujina, Jaana Tuhkalainen, maaseutuasiantuntija

Uutena maatalousalan kokeilutuki

Leader-ryhmän puheenvuoro

Keskustelua ja kysymyksiä, mistä saan lisätietoa.

LEADER

Mansikka

LEADER

Kalakukko

LEADER

Ylä-Savon
Veturi

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Sydän-Savon
MAASEUTUPALVELU

Peltotukien muutosmahdollisuudet ja valvonta

Tavoite: Käydä peltotukien hakuprosessi läpi kokonaisuutena ja sen muutosmahdollisuudet. Monitorointi käytännössä ja selvityspyyntöihin vastaaminen.

Aika: 6.6.23 klo 18-20 [Ilmoittaudu](#)

Paikka: Webinaari, teams

Kouluttajat: Kuntien YT-alueet, Pohjois-Savon Ely-Keskus, *tarkentuu*

Ohjelma:

Ajankohtaista tukihausta

Hakemuksen muutosmahdollisuudet

Vipu-mobiilisovellus

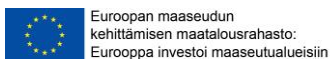
Valvonta

Monitorointi ja selvityspyyntöihin vastaaminen

Keskustelua ja kysymyksiä, mistä saan lisätietoa.

Peltotukiin tulevat uudistukset muuttavat sekä viljelijöiden että hallinnon tekemistä enemmän kuin milloinkaan aiemmin Euroopan unioniin kuulumisemme aikana.

Täysin uutta on kaikkiin tukihakemuksella ilmoitettuihin peltolohkoihin tehtävä satelliittiseuranta.

Kuntakohtaiset tilaisuudet

Aika: Huhtikuun-toukokuun vaihteessa, tukihaun alkaessa

Paikka: Paikanpäällä toteutettava koulutus. Ilmoitetaan myöhemmin, kunta-kuntaparikohtaisesti. Mahdollisesti erillinen ilmoittautuminen.

Luoteis-Savon maaseutupalvelut

Rantasalmen maaseutupalvelut

Sydän-Savon maaseutupalvelut

Ylä-Savon maaseutupalvelut

Kouluttajat: Maaseutupalvelut, asiantuntijat

Ohjelma: Tukihaku käytännössä

VIPU-Mobiilin lataus ja käyttäminen

Keskustelua ja kysymyksiä, mistä saan lisätietoa.

*Peltotukien hakeminen muuttuu vuodesta 2023 alkaen täysin sähköiseksi. Paperilomakkeet poistuvat käytöstä. Tutuksi tulleen **Vipu-palvelun** lisäksi käytössäsi on mobiilisovellus, **Vipu-mobiili**.*

Täysin uutta on kaikkiin tukihakemuksella ilmoitettuihin peltolohkoihin tehtävä satelliittiseuranta.

